

ข้อมูลทั่วไป

ประวัติความเป็นมา

ตำบลบ้านเหล่า ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอแม่ใจ ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ใจ ประมาณ 8 กิโลเมตร เป็นที่ราบระหว่างภูเขา พื้นที่ลาดเอียงจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก โดยมีเทือกเขาอยู่ทางทิศตะวันออก มีหนองเลี้ยงทรายอยู่ด้านทิศตะวันตก และมีอ่างเก็บน้ำแม่ปืมอยู่ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ของตำบลเป็นพื้นที่ป่าประมาณร้อยละ 60 ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปืม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่ไหลลงสู่หนองเลี้ยงทรายและไหลลงสู่กว๊านพะเยา เมื่อ ปี พ.ศ. 2535 ตั้งเป็นสภาตำบลบ้านเหล่า โดยมี นายสุข พุทธิเมฆ เป็นประธานสภา และเมื่อปี พ.ศ. 2539 ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่า และได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2551 ปัจจุบันเป็นเทศบาลขนาดกลาง

เทศบาลตำบลบ้านเหล่าตั้งอยู่ ณ เลขที่ 187 หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ในความรับผิดชอบประมาณ 99.154 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 61,971 ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลทานตะวัน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลศรีถ้อย ตำบลเจริญราษฎร์ ตำบลป่าแฝก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลป่าแะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย และตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

จำนวนหมู่บ้านและจำนวนประชากร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,930 คน แยกเป็น ชาย 3,917 คน หญิง 4,013 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 2,796 ครัวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านเหล่าอ้อย	336	334	670
2	บ้านหนองบัว	235	234	469
3	บ้านเหล่าเก่า	249	259	508
4	บ้านเหล่าธาตุ	247	294	541
5	บ้านไร่อ้อย	322	326	648
6	บ้านดงอินตา	404	401	805
7	บ้านดงบุญนาค	340	371	711
8	บ้านสันกำแพง	134	140	274
9	บ้านดงอินตาใต้	337	303	640
10	บ้านร่องศรีดอนมูล	328	350	678
11	บ้านดงอินตาเหนือ	286	277	563
12	บ้านเหล่าพัฒนา	217	253	470
13	บ้านเด่นโพธิ์ทอง	253	246	499
14	บ้านเหล่าศรีดอนตัน	229	225	454
รวม		3,917	4,013	7,930

1. สภาพทางเศรษฐกิจ

1.1 อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วลิสง และผลไม้ที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ แตงโม ปัจจุบันเกษตรกรนิยมหันมาปลูกไม้ผลกันมากขึ้น เช่น ลิ้นจี่ ลำไย มะขาม เป็นต้น สำหรับอาชีพอื่นๆ นอกจากเกษตรกรรม ได้แก่ การประมง การเลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป ค้าขาย และรับราชการ

1.2 หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลบ้านเหล่า.

- ปั้มน้ำมัน	3	แห่ง
- โรงสีข้าว	15	แห่ง
- บริษัทนิมซีเส็ง	1	แห่ง
- ธนาคาร		ไม่มี
- โรงแรม		ไม่มี
- โรงงานอุตสาหกรรม		ไม่มี

2. สภาพทางสังคม

2.1 ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ ปัจจุบันมีวัด จำนวน 8 แห่ง คือ

1. วัดศรีดอนตัน	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 3	บ้านเหล่าเก่า
2. วัดเหล่าธาตุ	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 4	บ้านเหล่าธาตุ
3. วัดศรีดอนมูล	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 5	บ้านไร่อ้อย
4. วัดปทุมทอง	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 2	บ้านหนองบัว
5. วัดพระธาตุจำม่วง	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 2	บ้านหนองบัว
6. วัดดงอินตา	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 6	บ้านดงอินตา
7. วัดสันกำแพง	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 8	บ้านสันกำแพง
8. วัดดงบุญนาคร	ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 7	บ้านดงบุญนาคร

2.2 ด้านการศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 โรง (โดยเป็นโรงเรียนขยายโอกาส 3 โรง)
- โรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่มี

ข้อมูลโรงเรียนภายในตำบลบ้านเหล่า

โรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนห้องเรียน
บ้านเหล่า	14	136	8
ไร่อ้อย	21	169	11
บ้านดงอินตา	20	179	11
บ้านดงบุญนาคร	17	91	11
รวม	72	575	41

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง

ข้อมูลศูนย์เด็กเล็กภายในตำบลบ้านเหล่า (ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2559)

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านเหล่า ตั้งอยู่ หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านเหล่า มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน ครูผู้ช่วยผู้ดูแลเด็ก จำนวน 8 คน มีจำนวนเด็กทั้งสิ้น 135 คน โดยแยก เป็น ชายจำนวน 77 คน หญิง จำนวน 58 คน

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 14 แห่ง

2.3 ด้านสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 2 แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน จำนวน 2 แห่ง (ม.3,13)
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 1 แห่ง (ม.14)
- บุคลากรด้านสาธารณสุข จำนวน 8 คน
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

2.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจชุมชน 1 แห่ง
- สถานีดับเพลิง 1 แห่ง

3. การบริการพื้นฐาน

3.1 การคมนาคม

ตำบลบ้านเล้ามีเส้นทางคมนาคมที่ใช้ติดต่อกับตำบลอื่น จำนวน 3 สาย คือ

- สายสันทราย - แม่เย็น สภาพถนนเป็นลาดยาง ออกสู่ตำบลแม่ใจ และตำบลป่าแฝก
- สายป่าตึง - ไร่อ้อย สภาพถนนเป็นถนนลาดยาง ออกสู่ตำบลแม่ใจ
- สายริมใจ - บ้านเหล่าเก่า สภาพถนนเป็นถนนลาดยาง ออกสู่ตำบลแม่ใจ เป็นเส้นทางสายหลักที่ใช้เดินทางไปสู่ตัวเมืองแม่ใจ

3.1.1 ถนนลาดยางของหน่วยงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

สายทางบ้านหนองบัว – วัดพระธาตุจ๋าม่วง	ระยะทาง	2.700 กิโลเมตร
สายทางบ้านป่าตึง – บ้านไร่อ้อย	ระยะทาง	3.378 กิโลเมตร
สายทางบ้านสันทราย – บ้านแม่เย็น	ระยะทาง	23.632 กิโลเมตร

3.1.2 ถนนลาดยางของหน่วยงานกรมชลประทาน

สายอ่างเก็บน้ำแม่ปืม-บ้านเด่นโพธิ์ทอง	ระยะทาง	6.900 กิโลเมตร
---------------------------------------	---------	----------------

3.2 การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ไม่มี
- สถานโทรคมนาคมอื่น ๆ ไม่มี

3.3 การไฟฟ้า

- มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 2,752 ครัวเรือน

3.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ, ลำห้วย 36 สาย คือ

1. ห้วยดงตะเคียน	10. ลำห้วยหลวง	19. ห้วยสองแคว	28. ห้วยเคียน
2. ลำห้วยพระบาท	11. ลำห้วยน้ำริน	20. ห้วยต้นม่วง	29. ห้วยโป่ง
3. ลำห้วยดงมะไฟ	12. ลำน้ำแม่ปืม	21. ห้วยแม่ปืม	30. ห้วยเมียง
4. ห้วยก้อดไม้เน็ง	13. ห้วยต้นยาง	22. ห้วยผาลาด	31. ห้วยเกียง
5. ห้วยพรานน้อย	14. ห้วยน้ำแดง	23. ลำน้ำซ่าง	32. ห้วยแล้ง
6. ห้วยข้าวหลาม	15. ลำห้วยเตือ	24. ห้วยต้นคู่	33. ห้วยม่วง
7. ห้วยรังนกเป็ด	16. ห้วยวังซ่าง	25. ห้วยป่าคา	34. ห้วยเต่า
8. ห้วยปางควาย	17. ห้วยปางก้อย	26. ห้วยชมพู	35. ห้วยกั้ง
9. ห้วยปากกล้วย	18. ห้วยป่าป้วย	27. ห้วยแสลง	36. ห้วยอ้า

- บึง, หนอง และอื่นๆ 2 แห่ง คือ

1. หนองเล็งทราย
2. สระน้ำบ้านหนองบัว

3.5 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝ่ายน้ำล้น 9 แห่ง
- บ่อบาดาลมือโยก 17 บ่อ
- ประปาหมู่บ้าน 7 แห่ง ใช้งานได้ดีจำนวน 7 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น 1,117 แห่ง
- อ่างเก็บน้ำแม่ปืม อ่างห้วยโล๊ะป่าเมียง อ่างห้วยหลวง

5. ข้อมูลอื่น ๆ

5.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

มีแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ คือ **หนองเล็งทราย** มีพื้นที่ประมาณ มีเนื้อที่ 5,563 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ต.ป่าแฝก ต.เจริญราษฎร์ ต.ศรีถ้อย ต.แม่ใจ และ ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ จ.พะเยา ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มระหว่างเทือกเขา 2 เทือก คือ ดอยหัวโง้ม หรือดอยด้วน ที่โอบล้อมอยู่ทางตะวันออก และดอยจำม่วง ที่โอบล้อมอยู่ทางตะวันตกติด ซึ่งเทือกเขาทั้งสอง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2543 มีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ตลอดปี เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่เป็นแหล่งรวมพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่างๆ มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งสัตว์ปีกและสัตว์น้ำ โดยมีการพบนกอย่างน้อย 56 ชนิด เป็นนกน้ำ 26 ชนิด นกประจำถิ่น 37 ชนิด นกอพยพ 19 ชนิด มีปลาอย่างน้อย 24 ชนิด พืช 29 ชนิด จึงนับได้ว่าหนองเล็งทราย มีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของชาว อ.แม่ใจ และใกล้เคียง ที่ได้อาศัยแหล่งน้ำเพื่อประกอบอาชีพประมง ปศุสัตว์ เกษตรกรรม ผลิตน้ำประปา

อ่างเก็บน้ำแม่ปืมตามพระราชดำริ มีปริมาตรความจุ 37 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ ในฤดูฝน 42,000 ไร่ และในฤดูแล้ง 10,000 ไร่ นอกจากนี้ ยังเป็นที่ทำการประมงของชาวบ้านในพื้นที่

5.2 อุทยานแห่งชาติแม่ปืม

อุทยานแห่งชาติแม่ปืมได้ดำเนินการสำรวจและจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 มีพื้นที่อยู่ในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ประมาณ 356 ตารางกิโลเมตร หรือ 222,500 ไร่ โดยมีพื้นที่ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยปูย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยต้นยาง และป่าห้วยแม่แก้ว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ 108 ตารางกิโลเมตร หรือ 67,500 ไร่

ส่วนที่ 2 อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ปืมและป่าแม่พุง อำเภอพาน อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่ใจ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำแม่ปืม และป่าดงประตู อำเภอแม่ใจ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ฮ่องป้อ ป่าห้วยแก้ว และป่าแม่อิงฝั่งซ้าย กิ่งอำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา เนื้อที่ 248 ตารางกิโลเมตร หรือ 155,000 ไร่ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2538 เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2538 เรื่องการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติแม่ปืม พื้นที่ที่สำรวจจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติแม่ปืม เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ปืม และป่าแม่พุง ในท้องที่ตำบลป่าแฉะ ตำบลโรงช้าง ตำบลศรีโพธิ์เงิน อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ตำบลสันมะเค็ด ตำบลดอยงาม ตำบลเวียงห้า ตำบลทานตะวัน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ตำบลป่าแฝก ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยปูย ในท้องที่ตำบลสันทราย ตำบลป่าอ้อดอยชัย ตำบลหมอกแก้ว ตำบลดงมะดะ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย และป่าสงวนแห่งชาติป่าต้นยาง และป่าห้วยแม่แก้ว ในท้องที่ตำบลเจริญเมือง ตำบลแม่ฮ้อ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 227,312 ไร่ หรือ 363.70 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าต้นน้ำลำธารของน้ำแม่ปืม น้ำแม่แก้ว มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด ประกอบด้วยจุดเด่นทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง ตลอดจนถึงทัศนธรรมชาติที่งดงาม

6. ศักยภาพในตำบลบ้านเหล่า

1. ศักยภาพของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า

1. จำนวนบุคลากร	จำนวน	56 คน
- ตำแหน่งในสำนักปลัดเทศบาลตำบล	จำนวน	39 คน
พนักงานเทศบาล	จำนวน	19 คน
พนักงานจ้าง	จำนวน	20 คน
- ตำแหน่งในกองคลัง	จำนวน	8 คน
พนักงานเทศบาล	จำนวน	6 คน
พนักงานจ้าง	จำนวน	2 คน
- ตำแหน่งในกองช่าง	จำนวน	7 คน
พนักงานเทศบาล	จำนวน	4 คน
พนักงานจ้าง	จำนวน	3 คน
- ตำแหน่งในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	จำนวน	3 คน
พนักงานเทศบาล	จำนวน	1 คน
พนักงานจ้าง	จำนวน	1 คน

2. ระดับการศึกษาของบุคลากร

- มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	16	คน
- ปริญญาตรี	29	คน
- สูงกว่าปริญญาตรี	11	คน

2. ที่ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1. การรวมกลุ่มของประชาชน

จำนวนกลุ่มทุกประเภท	85	กลุ่ม	แยกตามประเภทกลุ่ม ได้ดังนี้
- กลุ่มอาชีพ	15	กลุ่ม	
- กลุ่มออมทรัพย์	14	กลุ่ม	
- กลุ่มอื่น ๆ	56	กลุ่ม	

2. จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล)

- มีเส้นทางคมนาคมที่สามารถเดินทางออกสู่ตำบลอื่นๆ ได้ค่อนข้างสะดวก โดยถนนลาดยางทุกสาย
- พื้นที่ของตำบลส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่คือหนองเล็งทรายอยู่ทางทิศตะวันตกและมีอ่างเก็บน้ำแม่ปืมอยู่ทางทิศตะวันออก จึงมีความเหมาะสมต่อการเพาะปลูกและทำการประมงควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ ยังสามารถพัฒนาแหล่งน้ำทั้งสองแห่งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวตำบลได้ในอนาคต ปัจจุบันแหล่งน้ำทั้งสองแห่งเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของตำบล
- ราษฎรในตำบลบ้านเหล่า ยังยึดมั่นในขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด จึงบ่งบอกถึงความสามัคคีและสามารถรวมพลังได้เป็นอย่างดี
- สภาพดินในพื้นที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกพืชในฤดูแล้ง เช่น แตงโม แคนตาลูป กระเทียมหอมแดง ถั่วฝักยาว บวบ เป็นต้น
- ราษฎรในพื้นที่ตำบล มีการรวมกลุ่มในการสร้างงานและอาชีพเสริม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีทรัพยากรในพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิต